

Boekbespreking: Wildbienen. Die anderen Bienen

Jan Smit & Hans Nieuwenhuijsen

Westrich, P., 2011 Wildbienen. Die anderen Bienen. –
Verlag Dr. Friedrich Pfeil, 168 p.
€ 19,80 + € 6,- verzendkosten.
Te bestellen bij de uitgever: www.pfeil-verlag.de.

Een nieuw boek van Paul Westrich en zoals gewend van hem, is dit boek rijk geïllustreerd met fraaie foto's. Het is in feite een inleiding op de wilde bijen, die begint met een uitvoerig hoofdstuk over wat wilde bijen zijn. Vervolgens worden de groepen bijen voorgesteld, ingedeeld naar hun manier van broedzorg: solitaire bijen, sociale bijen, parasitaire bijen.

Hij bespreekt waar en wanneer je wilde bijen kunt vinden, hierbij worden verschillende leefgebieden van wilde bijen met foto en tekst voorgesteld. Een apart hoofdstukje gaat over de slaapgewoonten van wilde bijen. Daarna wordt de relatie tussen de mannetjes en bloemen besproken.

De nestbouw op zich komt niet zo uitgebreid aan de orde, wel bij verschillende soortbesprekingen. In twee hoofdstukken wordt uitgelegd op welke verschillende soorten plekken de vrouwtjes hun nest willen bouwen en wat ze daarvoor aan plantenmateriaal gebruiken. Het verzamelen van stuifmeel door de vrouwtjes wordt uitgelegd met voorbeelden van polylectische en oligolectische soorten. In het kort worden de bedreiging en bescherming van bijen (in Duitsland) behandeld.

Ruwweg een derde van het boek gaat over de mogelijkheden die mensen hebben om iets voor de wilde bijen te doen. Met een heel uitgebreid hoofdstuk over mogelijke beplanting in de tuin of op het balkon, waarbij ook aangegeven wordt wat niet geschikt is. Het zelfde geldt voor het aanbieden van nestgelegenheden, hier gaat Westrich uitgebreid op in. Diverse manieren van nesthulp worden besproken en getoond, maar ook wordt aangegeven wat juist niet goed is. Hij heeft een determinatietabel opgenomen op grond van de afsluitingen van de nesten.

In een apart hoofdstuk wordt een aantal soorten bijen, dat in nesthulp kan nestelen, besproken en vooral met foto's voorgesteld. Nagenoeg al deze soorten komen ook in ons land voor. Daarna worden enkele andere insecten voorgesteld, die van de nesthulp of de daarin nestelende bijen profiteren: graafwespen, goudwespen, sluipwespen, metselwespen, knotswespen, vliegen, kevers en mijten. In dit hoofdstuk gebruikt Westrich wel verschillende termen door elkaar, met weinig systematiek (raubparasiten, schmarotzer, brutparasit, raubschmarotzer, futterschmarotzer).

Het mogelijke steken door wilde bijen wordt uitgelegd. Verder geeft hij enkele literatuurtips.

Ten aanzien van de wetenschappelijke namen moet wel een kritische noot geplaatst worden. In zijn hang naar eenvoud heeft Westrich veel oude namen gebruikt en alle genera van de Osmiinae, zoals *Osmia*, *Hoplitis*, *Heriades*, *Chelostoma* gesynonymiseerd tot *Osmia*. Verder is de naam *Dipogon hircanum* oud, deze heet tegenwoordig *Dipogon bifasciatus*.

Conclusie

Is dit een boek voor de doorgewinterde bijenkenners? Ja en nee. Als je de boeken van Westrich (1989 I en II) hebt, kun je dit boek wat betreft de kennis over wilde bijen achterwege laten. Zeker wat betreft de nomenclatuur is het in vergelijking met zijn vorige werk een stap terug. Wil je echter meer doen voor wilde bijen (en wespen) in je tuin of op je balkon, dan biedt dit boek wat meer informatie.

Het boek is eigenlijk geschreven voor mensen (leken) die meer van wilde bijen willen weten en iets voor het behoudt van deze dieren willen doen.

Zeker in het kader van het jaar van de bij (2012) naar ons idee toch een zinvolle uitgave.

Literatuur

- Westrich, P., 1989. Die Wildbienen Baden-Württembergs. I Allgemeiner Teil. - Eugen Ulmer Verlag, 1-431.
Westrich, P., 1989. Die Wildbienen Baden-Württembergs. II Spezieller Teil. - Eugen Ulmer Verlag, 437-972.